

Súd: Okresný súd Martin
Spisová značka: 17Csp/60/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6118304719
Dátum vydania rozhodnutia: 08. 11. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Katarína Janotová
ECLI: ECLI:SK:OSMT:2019:6118304719.8

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Martin v konaní pred sudkyňou Mgr. Katarínou Janotovou v právnej veci žalobkyne: JUDr. Zuzana Vilčeková, advokát, IČO: 50 364 472, so sídlom Kubínska 1104/6, Žilina, Slovenská republika; právne zastúpená: Advokátska kancelária Tomáš Petko s.r.o., so sídlom Drotárska cesta 7, Bratislava, PSČ: 811 02, IČO: 50 218 107, proti žalovanému: I.. I. S., T.. XX.XX.XXXX, H. N. Q. XXXX/XX, I., C.: XXX XX v konaní o zaplatenie 314,24 € s príslušenstvom, takto

rozhodol:

I. Žaloba sa zamietá.

II. Žalovaný má voči žalobcovi právo na 100 % - nú náhradu trov konania, o výške ktorej rozhodne súd prvej inštancie samostatným uznesením.

odôvodnenie:

1. Žalobca sa žalobou doručenou Okresnému súdu Banská Bystrica dňa 3.7.2018 domáhal zaplatenia sumy 314,24 € s príslušenstvom, pričom žalobu odôvodnil tým, že žalobca, ako advokát pri prvom stretnutí so žalovaným ako klientom predložil žalovanému návrh zmluvy o poskytovaní právnych služieb v tých právnych veciach na zastupovanie, v ktorých ho žalovaný splnomocní udelením osobitného splnomocnenia, pričom bola dohodnutá odmena 35,- € za každú začatú pol hodinu poskytovania právnych služieb. Žalovaný návrh zmluvy prevzal s tým, že sa potrebuje s ňou oboznámiť, zmluvu nepodpísal a teda zmluva nebola uzavretá písomne. Aj keď k uzavretiu písomnej zmluvy nedošlo, tak 3.4.2017, 20.6.2017 a 4.12.2017 udelil žalovaný žalobcovi plnomocenstvo na zastupovanie v jednotlivých právnych veciach, vrátane zastupovania vo veci podania ústavnej sťažnosti proti Uzneseniu NS SR sp. zn. 2Cdo/93/2017. Na základe plnomocenstva a v zmysle pokynu žalovaného žalobca 16.12.2017 zaslal Ústavnému súdu SR ústavnú sťažnosť, o ktorej Ústavný súd rozhodol Uznesením sp. zn. IUs 57/2019 zo dňa 7.2.2018. Za účelom úhrady advokátskej odmeny, za spísanie a podanie predmetnej ústavnej sťažnosti a hotových výdavkoch. Žalobca vystavil žalovanému Faktúru 33/2017, splatnú 28.12.2017 na sumu 421,90 €. Pri vyčíslení vychádzal žalobca z toho, že žalovaný napriek tomu, že nepodpísal vyššie uvedenú písomnú zmluvu akceptoval dohodu o výške odmeny 35,- € za každú začatú pol hodinu poskytovania právnych služieb, keďže uhradil žalobcovi skôr vystavené faktúry, v ktorých si žalobca uplatnil nárok na advokátsku odmenu vo výške 35,- € za každú začatú pol hodinu poskytovania právnych služieb. Žalovaný faktúru na sumu 421,90 € neuhradil. V záujme zmierlivého vyriešenia danej veci žalobca navrhol žalovanému, aby mu z faktúry uhradil sumu 314,24 €, ktorá zodpovedá hodnote právnych úkonov podľa Vyhlášky SR č. 655/2004 Z.z. a zároveň žalobca vystavil žalovanému Dobropis č. D001/2018 k Faktúre č. 33/2017 vo výške 107,66 €.

2. Okresný súd Banská Bystrica v rámci upomínacieho konania vo veci rozhodol platobným rozkazom sp. zn. 25Up/443/2018, voči ktorému podal žalovaný odpor, v ktorom uviedol, že žalobca tvrdí, že sa v marci 2017 s ním dohodol na hodinovej odmene so sadzbou 35,- € za 30 min. a na základe tejto dohody

si žalobca vyúčtoval za štúdium spisu prípravu dovolania a podanie dovolania vo veci rozsudku sp. zn. 10Cop/69/2016 sumu 140,- €, ktorú žalovaný zaplatil. Žalovaný ďalej uviedol, že o trištvrte roka neskôr prevzal žalobca splnomocnenie na podanie ústavnej sťažnosti voči rozsudku sp. zn. 10Cop/69/2016 a voči uzneseniu NS SR sp. zn. 2Cdo/97/2017, kde za rovnaké právne služby si vyúčtoval 420,- €, pričom žalobca neuviedol žiadne informácie, ktoré by vysvetľovali takto neobvykle vysokú sumu. Žalovaný zdôraznil, že žalobca ho neinformoval o výške odmeny za úkon právnej služby pred jeho začatím ako mu to ukladá § 14 ods. 4 Zákona o advokácii. Žalovaný sa preto domnieval, že cena za porovnateľné služby mimoriadneho opravného prostriedku v tej istej veci, keď už advokát mal súdny spis preštudovaný bude porovnateľná s cenou, ktorú si vyúčtoval za dovolanie. Žalobca nezdôvodnil neprimerané navýšenie ceny, nešpecifikoval počet hodín potrebných na poskytnutie právnej služby, ani nepredložil žalovanému špecifikáciu práce a nakoniec žalobca dodatočne jednostranne bez súhlasu žalovaného zmenil odmenu z časovej na tarifnú. Žalovaný navrhol platobný rozkaz zrušiť.

3. K odporu sa písomne vyjadril žalobca, ktorý uviedol, že žalovaný nerozporuje oprávnenosť nároku žalobcu, pričom sa však mylne domnieva, že vypracovanie ústavnej sťažnosti je rovnakým úkonom, ako vypracovanie dovolania. Nie je však sporné, že žalobca vykonal pre žalovaného úkon právnej služby, za čo mu patrí advokátska odmena, ktorú žalovaný neuhradil. Žalovaný bol zo strany žalobcu informovaný o výške odmeny pred začatím poskytovania právnych služieb vo veci a to v žalobcom predloženom návrhu zmluvy o poskytovaní právnej služby, ktorú žalovaný akceptoval, keďže uhradil žalobcovi skôr vystavené faktúry. Nie je pravdou, že žalovaný nebol oboznámený s časovou špecifikáciou právneho úkonu. Táto vyplýva zo samotnej Faktúry č. 33/2017, ktorou bola fakturovaná odmena za predmetný úkon právnej služby vo výške 420,- €. Keďže medzi žalobcom a žalovaným bola dojednaná hodinová odmena za zastupovanie vo výške 70,- € za hodinu, je teda zrejmé, že žalobca fakturoval žalovanému vypracovanie ústavnej sťažnosti v trvaní 6 hodín a tiež z emailovej komunikácie z 29.12.2017 vyplýva, že žalobca žalovanému uviedol, že vyúčtovaná suma zodpovedá šiestim hodinám poskytovania právnej služby.

4. K vyjadreniu žalobcu sa písomne vyjadril žalovaný a poukázal na povinnosť advokáta v priebehu poskytovania právnej služby informovať klienta, ktorý je spotrebiteľom právnej služby o výške odmeny za úkon právnej služby ešte pred začatím tohto úkonu. Keďže si žalobca nesplnil povinnosť advokáta informovať klienta o výške odmeny za úkon právnej služby pred jeho začatím, tak mu odmena nepatrí, pričom poukázal opätovne na § 18 ods. 4 Zákona o advokácii.

5. Súd vo veci nariadil pojednávanie, na ktorom vykonal dokazovanie a zistil nasledovný právny a skutkový stav veci:

6. Právny zástupca žalobcu na pojednávaní uviedol, že sa pridrižiava podanej žaloby. Uviedol, že výkladový problém nastáva pri použití § 18 ods. 4 Zákona o advokácii a poukázal v tejto súvislosti na § 24 ods. 3 Zákona o advokácii, kde odmena advokáta sa určuje na základe dohody, ak nedôjde k dohode patrí advokátovi tarifná odmena, to znamená bez ohľadu na ustanovenie § 18 ods. 4, ak nedôjde k dohode patrí advokátovi tarifná odmena. Poukázal na rozsudok NS SR sp. zn. 2Mcd/15/2013. Podľa názoru právneho zástupcu žalobcu, spotrebiteľ sa nemôže brániť takým spôsobom, že on nevedel, aká bola odmena, pokiaľ on dostal k nahliadnutiu a naštudovaniu návrh mandátnej zmluvy, kde bola určená odmena. Na túto síce nereagoval, ale následne vystavené faktúry platil.

7. Žalovaný na pojednávaní v podstate uvádzal skutočnosti zhodné s jeho písomnými vyjadreniami. Zdôraznil, že mandátnu zmluvu dostal predloženú niekedy v marci, v súvislosti s podaním dovolania, vtedy ešte absolútne nebolo možné predpokladať, že táto mandátna zmluva bude za pol roka, alebo v priebehu nasledujúceho obdobia aktuálna, pre nejaký ďalší, mimoriadny opravný prostriedok. V tom prípade by vznikla absurdná situácia, že advokát by na základe jedného prísľubu mohol celú radu neúspešných právnych úkonov vykonávať len preto, aby na základe jednej očakávanej odmeny si fakturoval následne niekoľko desiatok ďalších úkonov. Ďalej uviedol, že okrem § 18 Zákona o advokácii sa odvoláva aj na § 16 ods. 1 Zákona o ochrane spotrebiteľa, kde je taxatívne vymedzené, aký doklad pre zaplatenie služby má poskytovateľ služby predložiť spotrebiteľovi a žiadna z faktúr neobsahovala zákonom stanovené jednotky alebo náležitosti, ktoré sú v zmysle zákona pre ochranu spotrebiteľa nutné.

8. Žalobkyňa uviedla, že ak požaduje sumu 314,24 €, ide o odmenu tarifnú.

9. V spise sa nachádza splnomocnenie, ktorým I. S. G. N. F. D., advokátku, aby ho zastupovala vo veci podania ústavnej sťažnosti proti uzneseniu NS SR zo dňa 30.8.2017, sp. zn. 2Cdo/93/2017 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Žiline zo dňa 29.12.2016 sp. zn. 10Cop/69/2016 a rozsudku Okresného súdu Martin z 29.4.2016 sp. zn. 20P 269/2014.

10. Z Faktúry č. 33/2017 dodávateľa JUDr. Zuzana Vilčeková odberateľa I. I. S. vyplýva, že žalobca fakturoval právne zastúpenie vo veci spisania a podania ústavnej sťažnosti v sume 420,- €, ďalej poštovné vo výške 1,90 €. K tejto faktúre bol pripojený Dobropis č. D001/2018, ako oprava základu dane, dobropis k Faktúre č. 33/2017 v sume - 107,66 €.

11. Tiež bola do spisu predložená ústavná sťažnosť v zmysle čl. 127 Ústavy SR sťažovateľa I. S., ktorý bol právne zastúpený JUDr. Zuzanou Vilčekovou advokátkou s tým, že uznesením Ústavného súdu SR sp. zn. IUs/57/2018 Ústavný súd rozhodol, že sťažnosť I. I. S. odmieta ako zjavne neopodstatnenú.

12. Do spisu boli pripojené tiež písomné výhrady žalovaného k záverečnému vyúčtovaniu s tým, že považuje Faktúru č. 33/2017 za nesprávnu. Uviedol, že požiadal žalobcu o právne služby, ústne sa dohodol so žalobcom, že bude platiť za právne služby podľa konkrétneho vývoja súdnych sporov. Celý prípad právneho zastúpenia bol vo veci spisania a podania dovolania voči Rozsudku Krajského súdu v Žiline sp. zn. 10Cop/69/2016, ktorý bol fakturovaný v sume 140,- €. Druhý prípad bol právne zastúpenie vo veci podnetu generálnemu prokurátorovi SR na podanie dovolania proti uzneseniu Okresnému súdu Martin sp. zn. 23P/29/2017, za ktorý bola vystavená faktúra na sumu 210,- €, čo uviedol žalovaný, že namietal a faktúra, ktorá je predmetom tohto sporu č. 33/2017 bola za právne služby vo veci ústavnej sťažnosti proti rozsudku Krajského súdu v Žiline 10Cop/69/2016 a uzneseniu NS SR sp. zn. 2Cdo/93/2017. Cenu za služby podaní ústavnej sťažnosti žalobca nespomínal a preto žalovaný predpokladal, že bude v súlade s cenou za predchádzajúce právne služby. Napriek tomu vo Faktúre č. 33/2017 žalobca vyúčtoval sumu 420,- €, čo je viac, než 300 % navýšenie ceny v porovnaní s fakturovanou sumou 140,- € za dovolanie v tej istej veci. Vo faktúre neboli špecifikované konkrétne úkony, cenu považuje žalovaný za nedôvodne vysokú. K tejto listine pripojil žalovaný aj faktúry vystavené žalobcom, Faktúra č. 33/2017 na sumu 421,90 €, Faktúru č. 20/2017 na sumu 211,50 € a Faktúru č. 7/2017 na sumu 141,40 €.

13. Do spisu bola ďalej predložená listina zo dňa 10.1.2018, ktorou žalobca zaslal žalovanému dokumenty a záverečné vyúčtovanie, ako aj listina zo dňa 22.3.2018, ktorou žalobca zaslal žalovanému uznesenie Ústavného súdu SR sp. zn. IUs/57/2018.

14. Podľa § 18 ods. 4 Zákona č. 586/2003 Z.z., účinného od 1.9.2009, advokát je povinný v priebehu poskytovania právnej služby informovať klienta, ktorý je spotrebiteľom právnej služby o výške odmeny za úkon právnej služby ešte pred začatím tohto úkonu, inak mu odmena nepatrí. To neplatí v prípade, ak je potrebné právny úkon právnej služby vykonať bezodkladne.

15. Podľa § 24 ods. 4 Zákona č. 256/2003 Z.z., odmena advokáta sa určuje na základe dohody medzi advokátom a klientom, ak nedôjde k dohode patrí advokátovi tarifná odmena.

16. Podľa § 52 Občianskeho zákonníka, spotrebiteľskou zmluvou, je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom

17. Podľa § 52 ods. 4 Občianskeho zákonníka, spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

18. Podľa § 2 písm. a) Zákona o ochrane spotrebiteľa, na účely tohto zákona sa rozumie:

a) spotrebiteľom fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej podnikateľskej činnosti, zamestnania alebo povolania

19. Podľa § 2 písm. i) Zákona o ochrane spotrebiteľa, službou je akákoľvek činnosť alebo výkon, ktorý je ponúkaný spotrebiteľovi odplatne alebo bezodplatne vrátane činností upravených osobitnými predpismi, nad ktorými vykonávajú dozor profesijné komory alebo iné orgány verejnej správy, ako sú uvedené v §

19; tým nie je dotknutá povinnosť mlčanlivosti podľa osobitných predpisov vrátane zákonom prenesenej právomoci profesijných komôr.

20. Vychádzajúc z vyššie citovaných zákonných ustanovení a zisteného skutkového stavu veci súd rozhodol tak, ako je uvedené vo výroku tohto rozhodnutia. Z listiny označenej ako splnomocnenie je zrejmé, že žalovaný splnomocnil žalobcu, aby ho vo veci podania ústavnej sťažnosti proti uzneseniu NS SR sp. zn. 2Cdo/93/2017 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Žiline 10Cop/69/2016 a rozsudkom Okresného súdu Martin sp. zn. 20P/269/2014 zastupovala. Z tejto listiny je možné dovodiť, že medzi žalobcom a žalovaným došlo k uzavretiu príkaznej zmluvy podľa § 274 Občianskeho Zákonníka, podľa ktorého príkaznou zmluvou sa zaväzuje príkazník, že pre príkazcu obstará nejakú vec alebo vykoná inú činnosť, pričom predmetom zmluvy bolo obstaranie právnej služby. V danom prípade žalovaný podľa názoru súdu vystupoval ako spotrebiteľ právnej služby, pretože za spotrebiteľa právnej služby je potrebné považovať každú osobu, ktorá právnú službu spotrebúva, pričom za spotrebiteľa v danom prípade je potrebné vychádzať z ustanovenia § 52 ods. 4 Občianskeho zákonníka, kde pod pojmom spotrebiteľ sa rozumie výhradne len fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti. Z ustanovenia § 2 písm. a) Zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa vyplýva, že za spotrebiteľa sa považuje fyzická osoba, alebo právnická osoba, ktorá používa služby pre osobnú potrebu alebo pre potrebu príslušníkov svojej domácnosti. Pod pojmom spotrebiteľ právnej služby je rozhodujúce, či vo veci, v ktorej je klient zastupovaný advokátom prevláda súkromný alebo podnikateľský účel, teda, či klient právnú službu spotrebúva výhradne na podnikateľský účel alebo čiastočne na podnikateľský účel a čiastočne na účel, ktorý nie je súčasťou jeho obchodnej alebo inej obchodnej činnosti, alebo výhradne na súkromný účel, pričom v tomto prípade bude mať klient právo dovoľávať sa výhod zakotvených novelou Zákona o advokácii účinnej od 1.9.2009, kde bol do Zákona o advokácii doplnený nový odsek a to ods. § 18 ods. 4. Vykonaným dokazovaním bolo nepochybné, že žalovaný v danej príkaznej zmluve vystupoval a požíval status spotrebiteľa právnej služby. S úmyslom zákonodarcu a zavedením ustanovenia § 18 ods. 4 Zákona o advokácii bolo zabezpečiť väčšiu ochranu klienta ako spotrebiteľa, aby sa tak odmena za poskytovanie právnej služby stala viac predvídateľnou. Je to preto na ťarchu advokáta, aby pred začatím poskytovania právnej služby oznámil potencionálnemu klientovi hodnotu svojich služieb, najmä pokiaľ jeho skutočným úmyslom bolo žiadať za svoje právne služby odmenu tak, aby klient ako spotrebiteľ mal možnosť slobodne a hlavne dostatočne informovane rozhodnúť sa, či jeho právne služby využije alebo nie. Uvedený záver vyplýva z rozsudku NS SR sp. zn. 2Mcd0/15/2013, na ktoré rozhodnutie poukázal aj samotný žalobca. Vykonaným dokazovaním bolo preukázané, že žalobca, ani žalovaný nemajú ustálenú hodnotu poskytovanej právnej služby. Samotný žalobca vyúčtoval odmenu za právnú službu faktúrou ako hodnotu dohodnutú, neskôr uvádzal, že keďže nedošlo k dohode, tak mu prislúcha odmena tarifná. V každom prípade žalovaný pri začatí poskytovania právnej služby vo veci podania sťažnosti na ústavný súd nebol informovaný o hodnote poskytovanej právnej služby. Ak sa žalobca odvolával na písomnú zmluvu o poskytovaní právnych služieb, kde bola odmena dohodnutá na 35,- € za každú začatú pol hodinu tak je zrejmé, že žalovaný túto zmluvu nepodpísal a je teda možné dovodiť, keďže mu bola predložená, mal možnosť sa s ňou oboznámiť, preštudovať si ju a napriek tomu ju nepodpísal, že ju nepodpísal z toho dôvodu, že s takto stanovenou hodnotou nesúhlasil. O tom svedčí aj list, ktorým žalovaný namietal záverečné vyúčtovanie a uvádza, že sa ústne so žalobcom dohodol na platení podľa vývoja konkrétnych súdnych sporov.

Je zrejmé z písomných vyjadrení, ktorými žalovaný namietal záverečné vyúčtovanie, že vôbec nemal predstavu o hodnote právnej služby podania sťažnosti na Ústavný súd SR, pretože porovnával cenu s predchádzajúcimi faktúrami a uvádzal, že vyúčtovaná suma vo Faktúre č. 33/2017 je viac, než 300 % navýšená v porovnaní s inou faktúrou za vyúčtovanie právnej služby za dovolanie. Aplikácia § 24 ods. 3 Zákona o advokácii, na ktorý sa žalobca odvoláva, podľa názoru súdu nie je možné použiť v prípadoch, kde ide o spotrebiteľskú zmluvu práve kvôli zvýšenej ochrane klienta ako spotrebiteľa, ktorý klient ako spotrebiteľ musí mať možnosť pred prijatím právnej služby sa rozhodnúť, či danú službu vzhľadom na jej hodnotu prijme a preto musí byť dopredu informovaný o hodnote právnej služby. Neinformovanie spotrebiteľa advokátom pred každým úkonom právnej služby o výške odmeny za tento úkon. Podľa § 18 ods. 4 Zákona o advokácii je typická civilno-právna norma vytvorená na sankcionovanie advokáta v civilno-právnom vzťahu medzi advokátom a spotrebiteľom, v ktorej je už obsiahnutá sankcia za jej porušenie v podobe zániku práva advokáta na odmenu za poskytnutie právnej služby. V prípade naplnenia hypotézy neinformovania spotrebiteľa o výške odmeny za právne služby pred začatím vykonávania právnych služieb samotné ustanovenie § 18 ods. 4 Zákona o advokácii teda obsahuje aj sankciu, že advokát nemá právo na žiadnu odmenu. Vzhľadom k tomu, že žalobca neuniesol

dôkazné bremeno a nepreukázal, žeby pred začatím poskytovania právnej služby informoval žalovaného o výške odmeny, súd žalobu zamietol pretože v zmysle ustanovenia § 18 ods. 4 Zákona o advokácii advokátovi odmena nepatrí.

21. O trovách konania súd rozhodol podľa § 255 ods. 1 CSP a žalovanému, ktorý mal vo veci plný úspech priznal právo na 100 % -nú náhradu trov konania voči žalobcovi, o výške ktorej rozhodne súd prvej inštancie samostatným uznesením.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je prípustné odvolanie, ktoré sa podáva v lehote 15 dní od doručenia rozhodnutia na súde, proti ktorému smeruje.

Podľa § 363 CSP v odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Podľa § 364 CSP rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa § 365 ods. 1 CSP odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 365 ods. 2 CSP odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Podľa § 365 ods. 3 CSP odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa § 366 CSP prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

- a) sa týkajú procesných podmienok,
- b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,
- c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo
- d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.

Ak povinnosť stanovená týmto rozsudkom nebude dobrovoľne splnená, možno podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zákona č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov.